

LLENGUATGE
igualitari*

“El llenguatge no explica la realitat; la realitat explica el llenguatge” (Lledó, 2005)

El llenguatge és un reflex de la societat que l'utilitza, per això la persistència de formes discriminatòries en l'ús del llenguatge és, de fet, el resultat del sexisme que encara avui impera a la nostra cultura. Volem donar-vos algunes estratègies per aprendre a utilitzar el llenguatge d'una forma igualitària, sense discriminacions. Fer-ho requereix un cert esforç inicial, però esdevé senzill amb la pràctica. Existeixen, a més, multiplicitats de formes i recursos per tal d'evitar que la comunicació esdevingui carregosa, tot seguit us en mostrem alguns exemples.

FORMES
concretes*

Sobretot en el cas de les professions, tenim tendència a utilitzar la forma masculina fins i tot quan ens referim a dones. Les dones poden accedir a qualsevol lloc de treball, per això hem d'utilitzar les formes femenines:

Masculí

Tècnic

Metge

Secretari

Capità

Advocat

Alcalde

Bomber

Enginyer

Oficial

Regidor

Tinent

Femení

Tècnica

Metgessa

Secretària

Capitana

Advocada/advocadessa

Alcaldessa

Bombera

Enginyera

Oficiala

Regidora

Tinenta

FORMES genèriques*

Quan les persones a què fem referència són indeterminades o poden ser homes i dones, és convenient fer servir formes genèriques. Tenim diferents possibilitats per evitar qualsevol marca de gènere:

MOTS COL·LECTIUS

En lloc de	Proposem
Ciudadans	Ciudadania
Electors	Electorat
Membres	Agrupació, comissió, col·lectiu...
Nens	Infància, mainada...
Tots	Tothom
Treballadors	Personal, plantilla...
Veïns	Veïnat, comunitat...
Voluntaris	Voluntariat

NOMS DE LES PROFESSIONS

En lloc de	Proposem
Advocats	Advocacia
Empresaris	Empresariat
Funcionaris	Funció pública, Funcionariat
Jutges	Judicatura
Metges	Medicina
Professors	Professorat, Docència
Biòlegs	Biologia

NOMS D'ORGANISMES I UNITATS

ADMINISTRATIVES

En lloc de	Proposem
Alcalde	Alcaldia
Assessor	Assessoria, consell assessor.
Conseller	Departament, conselleria.
Degà	Deganat
Delegat	Delegació
Director	Direcció
Regidor	Regidoria
President	Presidència

EXPRESSIONS DESPERSONALITZADES

En lloc de	Proposem
Col·laboradors:	Amb la col·laboració de...
Redactors:	Redactat per...
Sr/Sra.	Nom:
Destinatari:	Destinació:
Nascut/da a:	Lloc de naixement:
Domiciliat/da a:	Domicili:

MOTS INVARIABLES

En lloc de	Proposem
Home	Persona, ésser humà
Nen	Infant
Alcaldes	Autoritats municipals

LA PARAULA PERSONA I ALTRES MOTS GENÈRICS

En lloc de	Proposem
Ciudadans	Ciudadania
Electors	Electorat
Membres	Agrupació, comissió, col·lectiu...
Nens	Infància, mainada...
Tots	Tothom
Treballadors	Personal, plantilla...
Veïns	Veïnat, comunitat...
Voluntaris	Voluntariat

NOMS DE LES PROFESSIONS

En lloc de	Proposem
L'interessat	La persona interessada
Admesos i exclosos	Persones admeses i excloses
Formadors	Personal formador
Professors	Equip docent
Informàtic	Professional de la informàtica
L'arrendatari	La part arrendatària
Enginyers forestals	Cos d'enginyeria forestal

ADJECTIUS

En alguns casos, un adjectiu pot substituir expressions sexuades:

En lloc de

Drets de l'home

Espectacles per a nens

Informe del metge

Cossos de funcionaris

Proposem

Drets humans

Espectacles infantils

Informe mèdic

Cossos funcionarials

FRASES I PERÍFRASIS

A vegades, podem evitar les marques de gènere amb frases alternatives i equivalents en el significat:

En lloc de

Molt agraïts per

Heu estat seleccionats

Han estat premiats

Benvinguts

Tots els membres poden...

El demandant té dret...

Tots els altres

Proposem

Us agraïm

Us han seleccionat

Han rebut el premi

Us donem la benvinguda

Qualsevol membre pot...

Qui presenta una
demanda té dret...

La resta

EL TRACTAMENT DE VÓS

El tractament de vós és un altre recurs a tenir en compte en un registre formal:

En lloc de

El/la convidem

Saludar-la/lo

Proposem

Us convidem

Saludar-vos

FORMES
dobles*

Quan no és possible fer servir formes genèriques, una altra opció és fer servir la forma femenina i la masculina. En aquests casos hem de tenir en compte que també caldrà adaptar les paraules que acompanyin el nom, si n'hi ha, com els articles o adjectius. Existeixen diverses formes per fer aquesta concordança:

En lloc de

Subscriptor

L'intendent

Un gerent

Signatura del director

Els candidats escollits i
les candidates escollides

Proposem

Subscriptora o subscriptor
Subscriptor o subscriptora
Subscriptor/a

La intendent o l'intendent

Un o una gerent

Signatura de la directora
o del director
Signatura de la directora
o el director
Signatura de la directora
o director

Les candidates i els
candidats escollits
Els candidats i les
candidates escollides

m
M

FONTS de
consulta*

<http://www20.gencat.cat/Autoservei/pdf/marcar.pdf>

Guia Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua, del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya. Una guia molt completa amb formes i exemples concrets per utilitzar un llenguatge no sexista.

http://www.surt.org/accions/guia_equalressort.pdf

Guia de treball no sexista per a treballar la responsabilitat social en l'àmbit de les Pimes. Escrita per SURT dins el projecte Equal Ressor. És una guia breu dirigida sobretot a l'àmbit empresarial.

<http://optimot.gencat.cat>.

El cercador d'informació lingüística de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. És un bon recurs per quan tingueu dubtes en l'ús d'un llenguatge no sexista.

Diputació de Girona
221 municipis

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

g

S